

Asia: VN/8915/2024

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Onko teillä yleistä lausuttavaa esityskokonaisuudesta?

-

1. Onko teillä yleistä lausuttavaa palveluprosessista?

Lieksan kaupunki näkee hallituksen esityksessä mainitut muutokset palveluprosessissa tärkeinä ja kannatettavina kuin myös sen, että täydentävien työnhakukeskusteluiden järjestäminen perustuisi työnhakijoiden palvelutarpeeseen ja niiden kaavamaisesta järjestämisestä luovuttaisiin.

Palveluprosessin keventämisen ansiosta virkailijoilla on mahdollisuus käyttää harkintavaltaa ja kohdentaa resursseja siten, että asiakkaita tavataan enemmän kasvotusten ja panostetaan erityisesti asiakkaisiin, jotka tarvitsevat enemmän tukea työllistymiseensä. Näin tehden välttyään omatoimisten asiakkaiden ”ylipalvelusta” keskittyen vaikeasti työllistyvien asiakkuuksien hoitamiseen.

2. Koetteko alkuhaastattelun järjestämisen määräajan pidentämisen viidestä arkipäivästä kymmeneen arkipäivään kannatettavana?

Lieksan kaupunki näkee alkuhaastattelun järjestämisen määräajan pidentämisen kannattavana, koska alkuhaastattelu on tarkoitus tehdä työvoimaviranomaisen toimipisteessä tai muussa asiointipisteessä. Nykyinen viisi arkipäivää on suhteellisen lyhyt aika. Muutoksen myötä asiakkaalla ja virkailijalla on enemmän aikaa valmistautua alkuhaastatteluun. Alkuhaastatteluun ajanvarauksen tekisi jatkossakin työvoimaviranomainen.

3. Onko täydentävien työnhakukeskustelujen perustuminen asiakkaiden palvelutarpeeseen mielestänne tarkoituksenmukaista?

Lieksan kaupunki näkee asiakkaiden palvelutarpeeseen perustuvien täydentävien työnhakukeskusteluiden tarkoituksenmukaisiksi, koska silloin resurssit jakaantuvat siten, että erityisesti ne asiakkaat, jotka tarvitsevat tukea, saavat palvelua enemmän.

4. Näettekö nykyisestä muistutuskäytännöstä luopumisen ja työhaun voimassaolon päättyminen ensimmäisestä asioinnin laiminlyönnistä kannatettavana?

Työhaun voimassaolon päättyminen Lieksan kaupunki näkee asiakkaan kohdalla kohtuuttomaksi ilman muistutusmenettelyä työhaun prosessissa. Lieksan kaupunki näkee, että tällä muutoksella ei säästetä virkailijoiden työaikaa eikä muutos olisi asiakkuuden hoidon kannalta tarkoituksenmukaista.

Muistutuskäytäntö on tärkeä ja sen toteuttaminen etupainotteisesti hyödyntäisi niin asiakasta kuin työvoimaviranomaista. Muistutus lähtisi etukäteen ja näin työhaun lakkautumisen määrät vähenisivät ja työmäärä virkailijoilla pienenee. Myöskään asiakkaalle ei tulisi kohtuuttomia sanktioita työhaun unohtamisesta.

5. Koetteko työllistymissuunnitelmien sisältöjen määrittelyn olevan palveluprosessin toimivuuden kannalta oleellisia?

Ei lausuttavaa.

6. Koetteko asiakkaiden palveluprosessiin sisältyvien asiakastapaamisten sisältöjen määrittelyn olevan palveluprosessin toimivuuden kannalta oleellisia?

Ei lausuttavaa.

1. Onko teillä yleistä lausuttavaa työnhakuvelvollisuutta koskevista muutoksista?

Ei lausuttavaa.

2. Näettekö, että alennetun työnhakuvelvollisuuden asettamisen yhteydessä arvioitavissa seikoissa on huomioitu oleelliset tekijät?

Ei lausuttavaa.

3. Tukeeko työnhakuvelvollisuutta koskevan sääntelyn yksinkertaistaminen ja tietyistä poikkeuksista luopuminen työnhakuvelvollisuuden tarkoituksenmukaista asettamista?

Ei lausuttavaa.

4. Työnhakuvelvollisuuteen ehdotettavat muutokset tuovat tietyt asiakasryhmät (esim. osa-aikatyössä olevat sekä henkilöt, joilla on tiedossa myönteinen muutos työhaun tilanteeseen) yleisen työnhakuvelvollisuuden alentamisen kriteerien piiriin. Näettekö tämän kannatettavana?

Lieksan kaupunki ei kannata osa-aikaisessa työssä oleville asiakkaille työnhakuvelvollisuuden asettamista täytenä, jolloin heidän tulisi hakea neljää työmahdollisuutta kuukaudessa, kun määrä on tällä hetkellä yksi työmahdollisuus kolmen kuukauden aikana. On aloja, joissa työn luonteen takia työllistetään työntekijöitä osa-aikaisesti eikä tällaisilla aloilla ole mahdollista saada kokoaikaista työsuhdetta.

1. Onko teillä yleistä lausuttavaa työtarjouksiin tehtävistä muutoksista?

Lieksan kaupunki näkee, että työtarjoukset ovat edelleen toimiva työnvälityskeino. Huolestuttavaa on, että työtarjojien määrä on pudonnut valtakunnallisesti yli 90 prosenttia. Tällä hetkellä työtarjoukset ovat velvoittavia vasta sitten, kun alkuhaastattelusta on kulunut kuusi kuukautta. Esityksen mukaan työtarjous olisi velvoittava jo työttömyyden alusta lähtien.

Lieksan kaupunki näkee tämän esityksen tarpeelliseksi, jotta yhteiskunnassa saadaan osaavaa työvoimaa yrityksiin silloin, kun yrityksillä on työntekijätarpeita.

2. Tukeeko työtarjouksiin heti työnhaun alusta alkaen ehdotettava velvoittavuus työllistymistä ja työtarjousmenettelyn tarkoituksenmukaista toimeenpanoa?

Ei lausuttavaa.

3. Selkeyttääkö työtarjouksiin ehdotetut muutokset kokonaisuutena työtarjouksia koskevaa sääntelyä?

Ei lausuttavaa.

1. Onko teillä lausuttavaa työnhakijalle tai työvoimaviranomaiselle ehdotetusta velvollisuudesta työnhakuprofiilin laatimiseen ja julkaisemiseen palvelualustalla?

Lieksan kaupunki näkee hyödylliseksi, että työnhakijat veloitetaan itse laatimaan työnhakuprofiilin ja julkaisemaan sen palvelualustalla. Mikäli työtön työnhakija ei sitä tee, niin se jäisi työvoimaviranomaisen tehtäväksi. Sitä, että työnhakuprofiilin laatisi ja julkaisisi lakisääteisenä tehtävänä työvoimaviranomainen, Lieksan kaupunki ei kannata. Työnhakuprofiilin tekeminen vaatii vuoropuhelua työnhakijan ja virkailijan kesken, jolloin työnhakuprofiili olisi laadittu asiakaslähtöisesti. Tämän voisi liittää alkuhaastattelukäynnin sisältöön.

2. Onko teillä lausuttavaa työnhakijoiden työnhakuprofiilissa olevien henkilötietojen (koulutus, työkokemus, muu osaaminen ja työtoiveet) julkaisemisvelvollisuudesta ehdotetussa muodossa julkisena tietopalveluna?

Ei lausuttavaa.

3. Onko teillä lausuttavaa työnhakuprofiilien tietovarantoa koskevista muutoksista?

Ei lausuttavaa.

4. Onko teillä muuta lausuttavaa palvelualustaa tai työnhakuprofiileja koskeviin muutoksiin?

Ei lausuttavaa.

1. Onko teillä lausuttavaa koulutusta vailla olevia nuoria koskevista muutoksista? Erityisesti Opetushallitusta ja Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskusta pyydetään muun ohella arvioimaan esitettyjen muutosten kohderyhmien suuruutta, koska työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole ollut käytettävissään tähän tarvittavia tilastotietoja.

Ei lausuttavaa.

2. Onko teillä lausuttavaa työttömyysturvaseuraamuksia koskevista muutoksista?

Ei lausuttavaa.

3. Onko teillä lausuttavaa muista työttömyysturvamuutoksista?

Lieksan kaupunki näkee tärkeänä, että nuorten osalta kevennettäisiin työttömyysturvalakia siten, että koulutuksen hakuvelvollisuuden voisi täyttää hakemalla työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen. Tutkintotavoitteiseen koulutukseen hakeutumisen esteitä voi olla useita.

1. Onko teillä lausuttavaa työllisyysvaikutusarvioihin?

Ei lausuttavaa.

2. Onko teillä lausuttavaa liittyen työvoimaviranomaisvaikutuksiin?

Ei lausuttavaa.

3. Onko teillä lausuttavaa muista vaikutusarvioista?

Ei lausuttavaa.

Muuta lausuttavaa?

-

Hyvärinen Marika
Lieksan kaupunki